

Ringer i vann - Aktiv Formidling 2022 – Rapport referanse 2021/502-4

Stormen bibliotek fikk 75 000 kroner fra Nasjonalbiblioteket til prosjektet Ringer i vann. I dette prosjektet hadde vi som tiltaks mål at vi skulle bruke skjønnlitteratur som en kilde til innsikt, møte lånegrupper på nye arenaer, og inspirere til og gjennomføre samtaler omkring skjønnlitteratur som berører og engasjerer under lesing.

Det første som måtte gjøres var å begynne jobben med å finne de bøkene som skulle presenteres, og en bibliotekar ble frikjøpt i 20 prosent stilling i hele 2022 for å jobbe med prosjektet. Alle ansatte på biblioteket ble oppfordret til å komme med lesetips, og det ble spurt etter litteratur i ulike bibliotek- og bokblogg-grupper på sosiale medier.

Utvelgelsen av bøker tok tid, det ble lest en del bøker som ikke helt passet inn, eller berørte så sterkt som først antatt, og lista over de 10 bøkene som prosjektet landet på ble ikke slutført før en uke før presentasjon.

Disse 10 bøkene ble valgt:

En dåre fri av Beate Grimrud, utgitt 2010

Shuggie Bain av Douglas Stuart, utgitt 2021

Jeg dro ned til bror av Karin Smirnoff, utgitt 2019

Kinderwhore av Maria Kjos Fonn, utgitt 2018

Heroin chic av Maria Kjos Fonn, utgitt 2020

Testamente av Nina Wähä, utgitt 2020

Blomstenes hemmelige språk av Vanessa Diffenbaugh, utgitt 2012

Stargate av Ingvild H. Rishøy, utgitt 2021

Tvillingenes dagbok av Agota Kristof, utgitt 2019

Skabelon av Malin C. M. Rønning, utgitt 2020

Samtidig jobbet vi med nettverksbygging og inviterte oss inn på ulike arenaer i Bodø kommune, noe som skulle vise seg å ikke være så lett. Det var vanskelig å få kontakt med organisasjonene/institusjonene, og ikke så lett å overbevise lederne om at det ville være fint og nyttig å få besøk fra biblioteket. Vi måtte derfor endre litt på målet underveis. Vi bestemte at vi heller skulle invitere alle til biblioteket til litterær lunsj, og inviterte barneverntjenesten, psykiatritjenesten, rådgivere på skole, bibliotekarer på somatisk og psykiatrisk sykehus, veiledningssenteret, og lignende institusjoner. Ut fra interessen og påmeldingen skulle det bestemmes hvor mange litterære lunsjer som skulle holdes, og om det i tillegg skulle arrangeres et ettermiddags/kveldsarrangement der de 10 utvalgte bøkene ble presentert. Vi fikk 20 påmeldte fra ulike institusjoner i Bodø, og bestemte oss for å arrangere en lunsj. Vi planlegger også et åpent foredrag til høsten for alle interesserte på kveldstid.

Det kom 20 tilhørere/deltakere til den litterære lunsjen og etter at vi hadde presentert bøkene og snakket litt omkring teori fra sakprosabøker om temaet, inviterte vi til en samtale omkring litteratur som kan endre liv. Vi hadde laget en brosjyre der de 10 bøkene ble presentert, og de som var til stede på lunsjen tok med seg brosjyren til sine arbeidsplasser og bibliotek. Det ser ut som om utlånet av flere av disse bøkene har økt.

I løpet av 2022 har Stormen bibliotek jobbet med å formidle flere av de bøkene som sto på topp 10 lista. Selv om den endelige boklista ikke var ferdig før en uke før presentasjonen, var det noen bøker vi visste kom til å stå på listen-blant annet; *En dåre fri* av Beate Grimrud, *Heroin Chic* av Maria Kjos Fonn og *Jeg dro ned til bror* av Karin Smirnoff.

Biblioteket kjøpte inn ekstra eksemplarer av bøkene og inviterte til lesesirkler der disse bøkene var tema. I tillegg har vi hatt litterær lunsj der de ulike bøkene ble presentert og lest høyt fra, samt blitt presentert i sosiale medier som bøker vi vil anbefale. Under vår faste Strikk og lytt-programrekke på mandager kl. 18 har hver av bøkene blitt presentert og lest høyt fra.

De ti bøkene ble stilt ut fysisk i biblioteket i tillegg til at vi laget digitale utstillingshyller. Vi laget også en brosjyre med framsnakking av 10 bøker du ikke må gå glipp av i tillegg til jevnlig informasjon i sosiale medier.

Fra januar og frem til utgangen av mai 2023 har det vært en større mobilisering blant personalet, og vi har blant annet laget 10 podkastepisoder på ca. 60 minutt per episode der hver bok er blitt presentert og diskutert. Fire av bibliotekets ansatte har vært med på dette. Podkastepisodene er per dags dato under redigering og slippes i løpet av august.

Utfordringer:

Den største utfordringen har vært å få innpass på arbeidsplasser for å presentere prosjektet. Prosjektleder var helt nyinnflyttet til Bodø og uten nettverk i byen da hun begynte med prosjektet og dette kan ha hatt betydning. En annen faktor er koronasituasjonen som gjorde at det de første månedene av prosjektet varbegrensete muligheter for å komme inn på arbeidsplasser. Når samfunnet åpnet opp igjen var det høyt sykefravær og stort trykk på de ansatte som jobbet mest med de ungdommene som trengte mye oppfølging. Det at vi snudde om og inviterte fagfolkene inn på biblioteket ble en veldig god løsning, og vi er oppfordret til å gjøre dette flere ganger.

Det har vært spennende, utfordrende og ressurskrevende å jobbe frem en bokliste. Det har vært lest mange bøker som er blitt dumpet etter hvert fordi de ikke oppfylte kravene som vi hadde satt. Bøkene vi har valgt måtte ha høy litterær verdi, de måtte kunne leses om 10 år og være like aktuelle, og de måtte ha skildringer og beskrivelser av menneskeskjebner som er uforglemmelig. Listen med bøker som vi endte opp med mener vi fyller disse kriteriene.

Da vi søkte om midler skrev vi at vi skulle se på utlånstallene for å se hvor mye bøkene er lånt ut, men vi tror det er for tidlig å si hvor vellykket dette prosjektet er basert på utlånstallene. Vi fikk ikke begynt på den massive markedsføringen før i april/mai 2023, og podkastene blir ikke lansert før i august, så det blir veldig spennende å se utlånstallene for disse 10 titlene for hele 2023 og 2024. Da tror vi at formidlingen har nådd frem, mange av bøkene er utlånt nå, og vi ser at de fremsnakkes på sosiale medier. Vi må også stadig trykke opp nye brosjyrer om bøkene.

Utlånstall for de 10 bøkene i prosjektet er:

<i>Heroin Chic</i>	2021: 25	2022: 13	2023: 7
<i>Kinderwhore</i>	2021: 6	2022: 13	2023: 4
<i>Jeg dro ned til bror</i>		2022: 22	2023: 24

<i>Testamente</i>	2021: 6	2022: 2	2023: 5
<i>Stargate</i>	2021: 7	2022: 21	2023: 7
<i>Skabelon</i>	2021: 2	2022: 4	2023: 2
<i>Shuggie Bain</i>	2021: 81	2022: 57	2023: 11
<i>Blomstenes hemmelige språk</i>		2022: 9	2023: 9
<i>Tvillingenes dagbok</i>	2021: 23	2022: 13	2023: 7
<i>En dåre fri</i>	2021: 3	2022: 1	2023: 3

De bøkene som ikke har tall for 2021 er fordi vi ikke hadde eksemplarer av bøkene da.

Økonomi:

Bibliotekar frikjøpt 20 % i hele 2022	111 400
Innkjøp ekstra eksemplarer av de 10 bøkene	15 000

Hvordan jobbe med prosjektet videre:

Vi planlegger å fortsette å formidle og ha fokus på bøker som berører, og som har høy litterær kvalitet. I august/september 2023 planlegger vi å slippe en podkastepisode i uka, og i den forbindelse vil det bli et stort trykk på formidlingen av de bøkene som vi snakker om, og lignende bøker.

Bodø, 29. juni 2023, Solgunn Solli, prosjektleder

